

Охридска банка му подарува на својот град раскошна нумизматичка збирка, залагајќи се за почитување и афирмирање на културното минато на Македонија.

За нас, исклучително важни и интересни се монетите на самостојните владетели во Македонија од XIV век, како што се, монетите на кралот Волкашин и кралот Марко, а особено оние на жупанот Андреја Гропа, ковани во Охрид.

МОНЕТАТА, ОГЛЕДАЛО НА ИСТОРИЈАТА И МИТОТ

■ Пишува: Милева ЛАЗОВА

Во древниот град Охрид (Охридска банка) неодамна беше отворена постојана нумизматичка поставка на антички и на средновековни монети од Македонија. Банката на градот Охрид ја формира оваа нумизматичка збирка со цел да го зачува културното наследство во доменот на мо-

се д-р Вера Битракова Грозданова, Даница Размовска Бачева, м-р Перо Јосифовски, како и Маја Хаџи-Манева.

МОК И ДЕЛО

Монетата како показател на благосостојбата, на економската моќ на градовите и на државноста, во исто вре-

Салид на императорот Константин I Велики

македонските градови од античкиот период, па сè до монетоковањето во турскиот период. Во античкиот период монетите биле ковани во сребро и во бронза, со богата иконографија и тоа во градовите Ајга, Акант, Амфиопол, Филипи, Менде, Ортогора, Пела, Стоби, Тесалоника итн. Но, се разбира, посебно место заземаат парите кои ги ковал градот Лихнид. Следната тематска целина е посветена на монетоковањето на пајонските и на македонските кралеви, како и на пајонските племенски заедници. И овие пари се ковани од три метали, злато, сребро и броза, во повеќе деноми-

нации (статери, тетрадрахми, драхми, оболи и др.), и во различни монетарници. Парите на македонските владетели (Александар I, Пердика II, Архелаж, Филип II, Александар III, Филип V...), го покажуваат високото ниво на развиеното парично стопанство на античкото Македонско кралство, а истовремено ги докажуваат и нивната кралска моќ и влијание.

ТУРБУЛЕНЦИИ

Како што објаснуваат креаторите на изложбата, бурните историски процеси кои почнуваат во Македонија по распаѓањето на кралството и

нетарната размена, која се одвивала во стариот свет во регионот на античкиот Лихнид, средновековниот Охрид и цела Македонија.

Иницијатор за формирање на збирката е работоводниот орган заедно со генералниот директор на Охридска банка, м-р Најденко Попоски, меѓутоа за да се реализира изложбата во целост заслужни

ме ги посочува и патиштата на комуникација на трговските врски. Меѓутоа, таа е и уметничко дело, кое го открива струењето на културните вредности.

Во постојаната нумизматичка поставка на Охридска банка, во неколку тематски и хронолошки целини, застапени се монети од почетоките на монетоковањето во

Статер на кралот Филип II

Динар на кралот Волкашин

ВО ОХРИДСКА БАНКА

Тетрадрахма на кралот Филип V

нејзиното претворање прво во протекторат, а потоа во римска провинција, можат да се следат и преку изложениите пари на римските квестори, парите на македонските мериди и преку некои градски изданија. Монетарната продукција се одвивала со дозвола и под контрола на римските власти. На првата и на втората мерида им било дозволено да коваат сребрени тетрадрахми, а на четвртата само бронзени монети. Тетрадрахмите на квесторот Ајсијлас (околу 90 година пр.н.е.), се последните македонски изданија во сребро.

Периодот кој му претходи на распаѓањето на Римското

царство се карактеризира со сериозна економска криза и со повеќе монетарни реформи, па како резултат на тоа се појавиле различни парични единици. Почетококот на III век е одбележан со воведување нова сребрена номинала - антонинијан, а покрај него во овој период се појавуваат и златниот ауреус - сребрениот денар и бронзените номинали - сестертиј и ас. Во текот на IV и на V век продолжуваат измените во римскиот монетарен систем. Со реформата на Диоклетијан бил реформиран ауреусот, а биле воведени и две нови номинали - сребрен аргентеус и бронзена монета со сребрена на-

влака. Потоа истата реформа била надградена од страна на Константин I, по што била воведена нова номинала во златното ковништво - солид, со кој бил воспоставен цврст монетарен систем, кој опстојувал следните двесте годи-

Следните векови, односно од XII до XIV век, се ковале монетите од злато, електрон, сребро и бакар, на владетелите од династиите на Комнените, Ангелите и Палеолозите. Најдоминантни монети биле бакарните трахеи,

Фалис на императорот Анастасиј I

ни, а солидот останал стабилен уште седум века. Значителен дел од нумизматичката колекција на Охридска банка го опфаќа и периодот од VI до XI век, кога на територијата на Македонија биле во оптек византиските пари.

чија иконографија е со христијански обележја, а претставите се шематизирани. И на крај, изложени се монетите од османлискиот период, од XVI до XVII век, кои биле ковани токму во Охрид.

1924

фатисе
за Даб!

Прилейска Пиварница